

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122213058
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4122213058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, C. A., zastúpená Mgr. Vladimír Šárnik, advokát, so sídlom 821 01 Bratislava - Ružinov, Rožňavská 2, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti, IČO: 00 166 073, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15.2.2024 č.k. 17C/119/2022-159, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného úradu v Nitre, v konaní vedenom o vyporiadaní BSM, kde v rámci vyporiadania bola povinná svojmu bývalému manželovi zaplatiť sumu o 11.850,- eur vyššiu, čo predstavoval rozdiel medzi cenou podľa znaleckého posudku, ktorý bol vyhotovený k 24.10.2016 vo výške 53.000,- eur a podľa znaleckého posudku k 15.1.2020 vo výške 76.700,- eur. V dôsledku prieťahu v konaní súd rozhodol až po troch rokoch a tým došlo k značnému nárastu cien bytov, v dôsledku čoho utrpela uvedenú škodu. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 420 ods. 1 OZ, § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., § 4, § 5, § 6, § 9 uvedeného zákona, ust. § 148 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že žalobkyňou uplatnený nárok nie je dôvodný, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobkyňa tvrdila, že na súde sa viedlo konanie pod sp. zn. 18C/341/2025, predmetom ktorého bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V konaní predložila dva znalecké posudky a aj napriek tomu súd vo veci ustanovil znalca, za účelom vypracovania tretieho znaleckého posudku, v dôsledku čoho jej vznikla škoda a táto predstavuje rozdiel vo výške 11.850,- eur, ktoré musela titulom finančného vyporiadania BSM uhradiť žalovanému. Poukázal na zmysle a účel zákona č. 514/2003 Z.z., kde predpokladom pre priznanie takejto náhrady škody je nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, pričom na založenie zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu, musia byť všetky tri základné predpoklady splnené súčasne. Súd z vykonaného dokazovania a po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. 18C/341/2015, mal za preukázané, že neboli kumulatívne splnené všetky tri základné predpoklady vzniku škody súčasne. V priebehu konania o vyporiadanie BSM zo strany bývalého manžela žalobkyne, neboli akceptované znalecké posudky, ktoré predložila, a preto súd prvej inštancie vo veci vykonal znalecké dokazovanie súdom ustanoveného znalca, ktorý ocenil nehnuteľnosť, ktorá ku dňu vypracovania znaleckého posudku predstavovala všeobecnú hodnotu vo výške 76.700,- eur. Zo zápisnice o pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 7.7.2020 bolo zistené, že právny zástupca žalovanej (v danom prípade žalobkyne) uviedol, že

súhlasí s ohodnotením nehnuteľnosti, ako bola ohodnotená súdom ustanoveným znalcom a prejavil na základe predmetného znaleckého posudku záujem uzavrieť dohodu. Účastníci uzatvorili súdny zmierny, ktorý bol súdom schválený, preto nie je možné v predmetnom konaní dôjsť k záveru, že žalobkyni bola nesprávnym úradným postupom (rozdielnosťou hodnoty nehnuteľnosti znaleckými posudkami), spôsobená škoda, čiže nie je daná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu, a to stanovenia hodnoty nehnuteľnosti v rámci vyporiadania BSM znaleckým posudkom, predložený žalobkyňou a znaleckým posudkom, vypracovaným súdom ustanoveným znalcom. Záverom uviedol, že aj keď v predmetnom konaní, vedenom pod sp. zn. 18C/341/2015 boli konštatované prieťahy, aj napriek tomu neboli kumulatívne splnené podmienky, ktoré by preukazovali, že medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody je príčinná súvislosť. Vzhľadom na skutočnosť, že strany sporu predmetný spor ukončili samy, a to schválením súdneho zmiernu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa a domáhala sa jeho zmeny tak, že jej žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že záver súdu prvej inštancie v tom, že medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom škody, nie je príčinná súvislosť, považuje za príliš formalistický. Rozdiel v cene bytu, stanovený znaleckými posudkami z roku 2016 a 2020, bol zapríčinený len tým, že v danom období ceny nehnuteľností rástli. Jediným rozdielom bolo plynutie času. Zmier, ktorý uzatvorila so svojím bývalým manželom, plne zohľadňuje stav dokazovania. Neuzatvorila ho svojvoľne, ale zmier považovala za jediný možný, v znení, ako by znel aj rozsudok. Uzatvorením zmiernu iba predišla ďalšiemu predlžovaniu konania a vzniku ďalších nákladov. Žalobkyňa musela teda za tú istú nehnuteľnosť zaplatiť o 11.850,- eur viac. Jej cena bytu by narástla, ale úplne rovnako by cena narástla aj vtedy, ak by ju žalobkyňa nadobudla už v čase vypracovania prvého znaleckého posudku, len s tým rozdielom, že by zaplatila o 11.850,- eur menej.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Odvolací súd skôr, ako sa začal zaoberať správnosťou napadnutého rozhodnutia, posudzoval okrem iného aj to, či odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou, či nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, a či odvolanie žalobkyne má náležitosti podľa ust. § 363 CSP. Zaoberal sa formálnymi náležitosťami podaného odvolania zo strany žalobkyne z hľadiska obsahu a spôsobu podania predmetného odvolania a po preskúmaní toho, či boli splnené procesné podmienky konania z (§ 382 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že rozhodnutie (rozsudok) súdu prvej inštancie je potrebné, v zmysle ust. § 387 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 CSP potvrdiť bez vecného preskúmania správnosti napadnutého rozhodnutia.

6. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

7. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

9. Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že v zákonnej 15 dňovej odvolacej lehote podala žalobkyňa odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie (č.l. 184 spisu), ktorá vo svojom odvolaní uviedla, že záver súdu je príliš formalistický a ignoruje realitu. Rozdiel v cene bytu, stanovený znaleckými posudkami z roku 2016 a 2020 nebol spôsobený tým, že by ustanovený znalec nebol objektívny. Rozdiel v cenách bytu bol zapríčinený tým, že v danom období ceny nehnuteľností dramaticky narástli, čo musí byť súdu známe aj z úradnej povinnosti. Uzatvorenému zmiernu iba predišli ďalšiemu predlžovaniu konania a vzniku ďalších nákladov pre ňu.

11. Z obsahu vyššie uvedeného odvolania žalobkyne (č.l. 184 spisu) podaného v zákonnej lehote na podanie odvolania vyplýva, že v ňom absentujú dôvody odvolania. Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobkyňa bola o náležitostiach odvolania riadne poučená. Nie je v ňom uvedený ani jeden dôvod predpokladaný ust. § 365 ods. 1 CSP a z jeho obsahu ani nie je možné odvolací dôvod ani vyvodiť. Z ustanovenia § 373 ods. 1 CSP vyplýva, že sa týka procesnej situácie vadného odvolania, v ktorom absentuje niektorá zo zákonom vymedzených náležitostí, pričom súd je povinný vyzvať odvolateľa na doplnenie chýbajúcich náležitostí, avšak s jednou výnimkou spočívajúcou v tom, že súd nevyzýva na doplnenie chýbajúcich odvolacích dôvodov.

12. Odvolací súd pri právnom posúdení veci vychádza z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 1VCdo/2/2023 zo dňa 08.11.2023, ktorý sa zaoberal výkladom ustanovení § 373 ods. 1 a § 365 ods. 3 CSP, pričom v bodoch 31. 32. odôvodnenia uznesenia uviedol:

„Ak teda platí, že súd nevyzýva odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov odvolania, v ktorom odvolacie dôvody absentujú, a zároveň odvolacie dôvody môže odvolateľ dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, je nutné dospieť k záveru, že odvolanie, v ktorom úplne absentujú akékoľvek odvolacie dôvody, je možné uviesť (doplniť) o tieto chýbajúce dôvody len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V ustanovení § 373 ods. 1 CSP je vyslovene uvedený zákonný príkaz in fine, podľa ktorého platí, že v prípade absencie odvolacích dôvodov v odvolaní súd odvolateľa na ich doplnenie nevyzýva. Dôvody odvolania tak môže odvolateľ doplniť skutočne len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ohľadne uvedeného Veľký senát na podporu svojej argumentácie a výkladu poukazuje na znenie komentára k CSP (Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1234 s.), podľa ktorého Odstrániteľnými vadami sú obsahové vady odvolania v nadväznosti na § 363 CSP, ktorý vymedzuje náležitosti odvolania.(...) Vady odvolania, s výnimkou odvolacích dôvodov, môže odvolateľ odstrániť až do vydania uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania. (...) Vzhľadom na princíp neúplnej apelácie a koncentráciu odvolacieho konania (§ 364, § 365 ods. 3 CSP) postupuje súd prvej inštancie podľa osobitných pravidiel vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré sú v zmysle § 363 CSP obligatórnou náležitosťou každého odvolania. Odvolacie dôvody zákon taxatívne vymedzuje v § 365 ods. 1 CSP, pričom sa vzťahujú aj na odvolanie, ktoré odvolateľ odôvodňuje podľa § 365 ods. 2 CSP. Na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie odvolateľa nikdy nevyzýva. To platí aj v prípade, ak odvolanie žiaden odvolací dôvod neobsahuje. Samotné odvolacie dôvody môže pritom odvolateľ meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno z obsahu odvolania vyvodiť, odvolací súd bez ďalšieho odvolanie odmietne podľa § 386 písm. d) CSP, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je vadou odvolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Na prípadné oneskorené doplnenie odvolacieho dôvodu pred rozhodnutím o odmietnutí odvolania nemôže odvolací súd prihliadnuť vzhľadom na znenie § 365 ods. 3 CSP. (pozri aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/23/2018, ktoré prešlo testom ústavnosti; viď rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 90/2019 o odmietnutí ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej).

13. Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 1VCdo/2/2023 zo dňa 08.11.2023 zároveň v bodoch 38. a 39. sa zaoberal aj povinnosťou odvolacieho súdu pri identifikácii blanketového odvolania po uplynutí lehoty na odvolanie a v tejto súvislosti uviedol : „Aj v prípade tzv. blanketového odvolania je odvolací súd povinný z úradnej moci rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Preto bude zo strany odvolacieho súdu vždy jeho povinnosťou v zmysle uvedeného zákonného imperatívu, zduplikovaného v ust. § 380 ods. 2 CSP aj v prípade tzv. blanketového odvolania skúmať procesné podmienky, tak ako to má toto ustanovenie na mysli, teda aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.“

14 Povinnosť skúmať procesné podmienky vyplýva súdu z ust. § 161 CSP a odvolaciemu súdu aj z ust. § 380 ods. 2 CSP, pričom právna teória (viď komentár k Civilnému sporovému poriadku Števec M.,

Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 606 s.), rozdeľuje procesné podmienky do štyroch kategórií, a to: 1. procesné podmienky na strane súdu (právomoc a príslušnosť), 2. procesné podmienky na strane strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia, spôsobilosť byť zástupcom a plnomocenstvo zástupcu strany), 3. vecné procesné podmienky (existencia návrhu na začatie konania a splnenie poplatkovej povinnosti) a 4. negatívne procesné podmienky (prekážka rozhodnutej veci a prekážka skôr začatého konania). Povinnosť skúmať procesné podmienky sa nevzťahuje len na (konečné) rozhodovanie o podanej žalobe, ale aj na všetky čiastkové úkony v rámci súdneho konania.

15. Odvolací súd sa zaoberal splnením procesných podmienok a z úradnej moci preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu, či boli splnené vyššie uvedené procesné podmienky v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že v konaní nezistil žiaden nedostatok v procesných podmienkach a tento ani nebol stranami sporu v konaní tvrdený, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 za použitia Čl. 4 ods. 1 CSP potvrdil, bez toho, aby došlo k vecnému prieskumu správnosti výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a pri posudzovaní nároku na náhradu trov odvolacieho konania vychádza zo zásady úspechu v odvolacom konaní a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v celom rozsahu.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).